

DUK dėl valstybės pagalbos taisyklių, taikomų bendruomenės inicijuojamos vietos plėtros (BIVP) projektams

1. Ar yra valstybės pagalbos taisyklių, taikomų žuvininkystės sektoriui, pakeitimu 2014–2020 m. laikotarpiui?

Tam tikros su žuvininkyste susijusios valstybės pagalbos priemonės baigėsi ir buvo persvarstytos (*de minimis* taisyklė ir bendrosios išimties reglamentai), kad atspindėtų naujosios bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) prioritetus. Vis dėlto finansinės programos (EJRŽF) ir valstybės pagalbos taisyklių sąsajos pagrindinės taisyklės lieka tos pačios.

Iš esmės:

- Žuvininkystės ir vandens ūkio sektoriui konkurencijos taisyklės (apimančios valstybės pagalbą) taikomos **tik teisės aktų rengėjų apibrėžta aprėptimi**, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 42 straipsnyje. SESV 42 straipsnis skirtas žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai (tai apima ir žuvininkystės bei vandens ūkio produktų gamybą, perdirbimą ir pardavimą).
- EJRŽF 8 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės netaikomos mokėjimams, kuriuos moka valstybės narės pagal EJRŽF taisykles ir kurie apibrėžti SESV 42 straipsnyje. Panaši taisyklė jau buvo įtraukta EŽF. Taigi, **jei BIVP veikla finansuojama pagal EJRŽF programą ir yra „susijusi su žuvininkyste“ (t. y. SESV 42 straipsniu), valstybės pagalbos taisyklės netaikomos. Priešingai, jei veikla nėra „susijusi su žuvininkyste“, valstybės pagalbos taisyklės yra taikomos.**

Kai jau minėta, **ši taisyklė nėra nauja.**

Kalbant apie BIVP projektus, kuriuos bendrai finansuoja EJRŽF, būtina kiekvienu atveju atskirai apibrėžti, ar jie yra „susiję su žuvininkyste“, kad būtų galima įvertinti, ar taikomos valstybės pagalbos taisyklės.

2. Kokio pobūdžio veiklą, finansuojamą EJRŽF, reikėtų laikyti „susijusia su žuvininkyste“, kuriai dėl to nebūtų taikomos valstybės pagalbos taisyklės?

Kai jau minėta, tai reglamentuoja SESV 42 straipsnis. Veikla, kurią reikėtų laikyti „susijusia su žuvininkyste“, yra tokia, kuri **apima žuvininkystės ir vandens ūkio produktų gamybą, perdirbimą ir pardavimą.**

Didžioji dalis veiklos, bendrai finansuojamos iš EJRŽF, yra susijusi su žuvininkyste, išskyrus priemones, skirtas integruotai jūrų politikai (IJP) įgyvendinti (6 Sąjungos prioritetas, SP) ir kai kuriems BIVP projektams globoti (4 SP).

Kadangi projektai, finansuojami pagal EJRŽF 4 SP (BIVP), nebūtinai yra susiję su žuvininkyste, juos reikia nagrinėti kiekvienu atveju konkrečiai, kad būtų galima nustatyti, ar jie „susiję su žuvininkyste“ ar ne.

Pavyzdys. Žvejų šeimai priklauso senas namas, kurį jie nori paversti dienos priežiūros centru bendruomenės pagyvenusiems žmonėms. Inicijatyva įgautų kooperatyvo teisinę formą. Tokia

veikla aiškiai nėra „susijusi su žuvininkyste“, nes nėra susijusi su žuvininkystės ir vandens ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir pardavimu.

Projektams, kurie nėra susiję su žuvininkyste, netaikoma valstybės pagalbos taisyklių taikymo išimtis pagal EJŖŽF 8 straipsnio 2 dalį. Dėl to jiems taikomos **bendrosios** (su žuvininkyste nesusijusios) **valstybės pagalbos taisyklės**.

Faktas, kad veiklai taikomos valstybės pagalbos taisyklės, nereiškia, kad apie ją būtinai reikia pranešti Komisijai. Jei vienam gavėjui per 3 metus skiriama mažiau nei 200 000 eurų, taikomas bendrasis *de minimis* reglamentas. Jei vienam gavėjui per 3 metus skiriama daugiau nei 200 000 eurų, vadovaujanti institucija turi iširti, ar projektui gali būti pritaikytas **bendrasis bendrosios išimties reglamentas**. Tokiu atveju Komisiją reikia informuoti apie projektą, bet neprivaloma siųsti pranešimo. Jei projektas neatitinka sąlygų, leidžiančių taikyti bendrąjį *de minimis* reglamentą arba bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, reikia apie jį pranešti Komisijai (tai reiškia, kad jo negalima įgyvendinti, kol Komisija nepriims sprendimo).

Įvairių galimų procesų apžvalga pateikiama toliau esančiame 5 punkte ir šio dokumento pabaigoje esančioje suvestinėje lentelėje.

3. **Žuvininkystei taikomame bendrosios išimties reglamente (FIBER) nėra konkretaus straipsnio, skirto BVIP. Kokiomis aplinkybėmis tokiai veiklai taikomos išimtyv dėl pranešimo apie valstybės pagalbą teikimo?**

Žr. 1 ir 2 klausimus.

Žuvininkystei taikomas bendrosios išimties reglamentas yra valstybės pagalbos priemonė. Jis taikomas tik tokioms priemonėms, kurios atitinka sąlygas, leidžiančias jas pripažinti valstybės pagalba. Pagrindinis FIBER tikslas yra atleisti nuo reikalavimo siųsti pranešimą apie tokias pagalbos priemones, kurios **finansuojamos ne pagal EJŖŽF programą** (išimtinai nacionalinėmis lėšomis), bet kurios galėtų būti tinkamos finansuoti pagal EJŖŽF.

Jei BIVP veikla, finansuojama pagal EJŖŽF programą, yra „susijusi su žuvininkyste“, pagal EJŖŽF 8 straipsnio 2 dalį jai valstybės pagalbos taisyklės netaikomos.

Jei BIVP veikla, finansuojama pagal EJŖŽF programą, nėra „susijusi su žuvininkyste“, jai taikomos bendrosios valstybės pagalbos taisyklės, o ne su žuvininkyste susijusios valstybės pagalbos taisyklės, pavyzdžiui, FIBER.

4. **Jei su žuvininkyste susijusiai veiklai netaikomas FIBER, ar jai vis tiek gali būti taikomas bendrasis bendrosios išimties reglamentas (GBER) arba de minimis išimtis? Jei taip, kokiomis aplinkybėmis?**

Kaip aiškinta pirmiau, jei BIVP veikla, finansuojama pagal EJŖŽF programą, yra „susijusi su žuvininkyste“, pagal EJŖŽF 8 straipsnio 2 dalį jai valstybės pagalbos taisyklės **netaikomos**.

5. **Ką turėtų daryti FLAG ir vadovaujanti institucija, kai nusprendžiama, kad veiklai taikomos valstybės pagalbos taisyklės?**

Tai būtų „su žuvininkyste nesusiję“ BIVP projektai, finansuojami pagal EJRF, kuriems dėl to taikomos bendrosios valstybės pagalbos taisyklės.

Faktas, kad veiklai taikomos valstybės pagalbos taisyklės, nereiškia, kad apie ją reikia pranešti Komisijai.

1 etapas

Jei vienam gavėjui per 3 metus skiriama mažiau nei 200 000 eurų, projektui gali būti taikomas bendrasis *de minimis* reglamentas.

2 etapas

Jei suma didesnė, reikia išnagrinėti, ar projektui gali būti taikomas bendrasis bendrosios išimties reglamentas. Tokiu atveju Komisiją reikia informuoti apie projektą, bet neprivaloma siųsti pranešimo.

3 etapas

Galiausiai, jei projektas neatitinka sąlygų, kad jam būtų taikomas bendrasis *de minimis* arba bendrasis bendrosios išimties reglamentas, reikia apie jį pranešti Komisijai (tai reiškia, kad jo negalima įgyvendinti, kol Komisija nepriėmė sprendimo).

Priminimas: kiek tai susiję su valstybės pagalbos taisyklių taikymu, ypač per 2 ir 3 etapą, vadovaujančiosios institucijos turi susisiekti su nacionaline institucija, atsakinga už valstybės pagalbos taisykles.

6. **Pagal 4 SP atskirus projektus atrenka žuvininkystės regionų vietos veiklos grupės (FLAG), atsižvelgdamos į vietos plėtros strategiją. FLAG gali remti projektus, kurie nėra susiję su žuvininkyste ir neatitinka numatytų sąlygų, kad jiems būtų taikomas bendrasis *de minimis* arba bendrasis bendrosios išimties reglamentas.**

a) Ar vadovaujančiosios institucijos turi pradėti pranešimų teikimo Komisijai procedūras kiekvienam iš tokių projektu?

Taip. Apie tokius projektus reikia pranešti Komisijai, ir, kol Komisija nepriims sprendimo, jų įgyvendinti negalima. Tai taikoma (ne žuvininkystės) projektams, kai valstybinė pagalba viršija bendrojo *de minimis* reglamento numatytą ribą (vienam gavėjui per 3 metus skiriama 200 000 eurų).

Atminkite, kad tais atvejais, kai projektams taikomas bendrasis bendrosios išimties reglamentas, jiems netaikomas reikalavimas siųsti pranešimą.

b) Ar įmanoma šiuos projektus priskirti tam tikrai pagalbos schemai tam, kad Europos Komisijai reikėtų pranešti tik apie pačią schemą?

Taip, galima pranešti apie schemas. Pagal valstybės pagalbos taisykles pagalbos schema – tai kiekvienas aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai akte nurodytoms įmonėms **galima teikti individualią pagalbą nereikalaujant kitų įgyvendinimo priemonių**, ir kiekvienas

aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi bei neribotam laikotarpiui skiriama pagalba ir (arba) neriboto dydžio pagalba.

Nacionalinė institucija turi užtikrinti, kad šių sąlygų būtų laikomasi.

c) Ar tokia schema gali apimti tam tikro tipo projektus, kuriuos finansuoja viena FLAG arba kelios FLAG?

Jei laikomasi pirmiau nurodyto apibrėžimo sąlygų, tada taip.

Suvestinė lentelė

Veiklos tipas	Valstybės pagalbos taisyklių taikymas
<u>1 scenarijus</u> BIVP projektas Finansuojamas pagal EJРЖF programą ¹ Susijęs su žuvininkyste	EJРЖF 8 straipsnio 2 dalis Valstybės pagalbos taisyklės <u>NETAIKOMOS</u> (išimtis pagal EJРЖF 8 straipsnio 2 dalį)
<u>2 scenarijus</u> BIVP projektas Finansuojamas pagal EJРЖF programą Nesusijęs su žuvininkyste	BENDROSIOS valstybės pagalbos taisyklės <u>TAIKOMOS</u>
	1 etapas. Ar veiklai gali būti taikomas bendrasis <i>de minimis</i> reglamentas? Taip – tolesnio įvertinimo nereikia Ne – pereinama prie 2 etapo
	2 etapas. Ar veiklai gali būti taikomas bendrasis bendrosios išimties reglamentas? Taip – Komisiją reikia informuoti (nesiunčiant pranešimo) per 20 darbo dienų nuo priemonės įsigaliojimo dienos. Reikia kreiptis į nacionalinę instituciją, kuri atsakinga už valstybės pagalbos taisykles ir žino, kaip informuoti Komisiją (užpildžius informavimo formą, pridėtą prie bendrojo bendrosios išimties reglamento). Tuo metu galima įgyvendinti veiklą. Ne – pereinama prie 3 etapo
	3 etapas. Apie veiklą Komisijai reikia nusiųsti pranešimą , ir, kol Komisija nepriims sprendimo, jos įgyvendinti negalima . Reikia kreiptis į nacionalinę instituciją, atsakingą už valstybės pagalbos taisykles.

¹ Atminkite, kad **su žuvininkyste susijusiai veiklai, finansuojamai ne pagal EJРЖF programą** (išimtinai nacionalinėmis lėšomis), taikomos tam tikros valstybės pagalbos taisyklės (žr. toliau pateiktą informacijos šaltinių A punktą).

<u>Informacijos šaltiniai</u>

A) Apie su žuvininkyste susijusias valstybės pagalbos priemones (apie su žuvininkyste susijusią valstybės pagalbą **ne** pagal EJŖŽF programą):

http://ec.europa.eu/fisheries/state_aid/index_lt.htm :

- Žuvininkystės ir vandens ūkio bendrosios išimties reglamentas: [Komisijos reglamentas \(ES\) Nr. 1388/2014, OJ L 369, 2014-12-24, p. 37–63](#)

- *De minimis* reglamentas – [Komisijos reglamentas \(ES\) Nr. 717/2014, OJ L 190, 2014-06-28, p. 45–54](#)

- [Gairės dėl valstybės pagalbos žuvininkystei ir akvakultūrai tikrinimo](#)

B) Apie bendrąsias valstybės pagalbos priemones

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html#gber